

V Bruseli 25. apríla 2023
(OR. en)

8654/23

SOC 265
EMPL 184
ECOFIN 368
EDUC 139

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6681/23
Predmet:	Závery Rady o ročnom prieskume udržateľného rastu a spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2023

Delegáciám zasielame v prílohe závery Rady o ročnom prieskume udržateľného rastu a spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2023, ktoré Rada schválila na zasadnutí 13. marca 2023.

Záver Rady

o ročnom prieskume udržateľného rastu a spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2023

1. UZNÁVAJÚC, že trhy práce v EÚ napriek vysokej výkonnosti v roku 2021 a prvých troch štvrtrokoch 2022 čelia neistote spojenej s vplyvom útočnej vojny Ruska voči Ukrajine a súvisiacimi silnými inflačnými tlakmi na trhoch s energiou i v širšom meradle.
2. UZNÁVAJÚC negatívny vplyv vysokej inflácie na kúpnu silu domácností a na hospodársku činnosť. ZDÔRAZŇUJÚC, že rastúce výrobné náklady, ako aj výpadky dodávok spojené s geopolitickým prostredím predstavujú riziko zhoršenia podmienok na trhu práce, najmä v energeticky náročných priemyselných odvetviach.
3. ZDÔRAZŇUJÚC, že súčasná krízová situácia si vyžaduje účinnú koordináciu hospodárskej politiky, politiky zamestnanosti a sociálnej politiky, ktorá podporuje inkluzívny a udržateľný rast a chráni ľudí v zraniteľných situáciách.
4. PRIPOMÍNAJÚC v tejto súvislosti pozitívny vplyv koordinovaných opatrení na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni na zmiernenie vplyvu pandémie COVID-19 a na podporu návratu hospodárstva EÚ na úroveň produkcie pred pandémiou na jeseň 2021. UZNÁVAJÚC v tejto súvislosti pozitívny prínos režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, ako aj systémov sociálnej ochrany a politík sociálneho začlenenia pre zachovanie pracovných miest, podporu príjmov domácností a poskytovanie sociálnych služieb počas krízy, a zároveň UZNÁVAJÚC potrebu ďalších opatrení na riešenie existujúcich nedostatkov a výziev.

5. ZDÔRAZŇUJÚC, že vzhľadom na súčasné a nadchádzajúce výzvy vrátane potreby podporovať trh práce a sociálnu integráciu osôb vysídlených z Ukrajiny v súlade so smernicou o dočasnej ochrane je dôležité, aby sa s náležitým ohľadom na príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality uplatňovali politiky, ktoré sú v súlade s usmerneniami pre politiky zamestnanosti a so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv.
6. ZDÔRAZŇUJÚC potrebu pokračovať v prijímaní opatrení na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť primerané a cenovo dostupné dodávky energie a zmierniť vplyv rastúcich cien energie najmä na zraniteľné domácnosti a spoločnosti a zároveň stimulovať úspory energie a zachovať udržateľnosť verejných financií.
7. PODČIARKUJÚC, že je dôležité posilniť postavenie obyvateľstva v produktívnom veku príslušnými zručnosťami, aby prosperovalo na trhu práce a podporovalo najmä produktivitu, inovácie a spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu, a to aj vzhľadom na naliehavý nedostatok pracovných síl a zručností, ktorý vo viacerých krajinách EÚ prekročil úroveň pred pandémie.
8. ZDÔRAZŇUJÚC, že investovanie do účinných aktívnych politík trhu práce a verejných služieb zamestnanosti, a to aj prostredníctvom dostupnej digitálnej infraštruktúry a služieb, je kľúčom k podpore vytvárania kvalitných pracovných miest, prechodov zo zamestnania do zamestnania, a tým aj štrukturálnej zmeny, a to aj smerom k digitálnemu a ekologickému hospodárstvu.
9. ZDÔRAZŇUJÚC, že vzhľadom na súčasnú situáciu vysokej inflácie by sa mechanizmy stanovovania miezd mali zameriavať na zmiernenie strát kúpnej sily najmä v prípade osôb s nízkymi mzdami, pričom by mali naďalej odrážať sociálno-ekonomické podmienky, zachovávať zamestnanosť, sociálnu súdržnosť a konkurencieschopnosť.
10. PRIPOMÍNAJÚC potrebu pokračovať v zlepšovaní sociálnej a hospodárskej odolnosti Únie aj v strednodobom horizonte vzhľadom na meniacu sa demografiu a naliehavú potrebu zabezpečiť spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu, pri ktorej sa na nikoho nezabudne. ZDÔRAZŇUJÚC pretrvávajúcu potrebu modernizovať systémy sociálnej ochrany a politiky sociálneho začlenenia a zabezpečiť formálne a účinné pokrytie systémami sociálnej ochrany a primeranosť a transparentnosť sociálnej ochrany pre všetkých.

11. VÍTAJÚC pokračujúce zohľadňovanie štyroch rozmerov konkurencieschopnej udržateľnosti EÚ (environmentálnej udržateľnosti, produktivity, spravodlivosti a makroekonomickej stability) v ročnom prieskume udržateľného rastu. ZDÔRAZŇUJÚC ich význam pri usmerňovaní priorít v oblasti politík členských štátov a Únie s cieľom riešiť vplyv energetickej krízy v krátkodobom horizonte, ako aj strednodobé a dlhodobé výzvy, ako sú starnutie obyvateľstva a súbežná zelená a digitálna transformácia.
12. VÍTAJÚC skutočnosť, že európsky semester je naďalej rámcom EÚ pre koordináciu hospodárskych a fiškálnych politík, politík zamestnanosti a sociálnych politík, ktorý podporuje identifikáciu príslušných výziev a priorít v oblasti politík, poskytuje usmernenia, zabezpečuje dohľad nad politikami a ich monitorovanie a v konečnom dôsledku posilňuje sociálny rozmer EÚ. BERÚC NA VEDOMIE usmernenia Komisie pre reformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ.
13. VÍTAJÚC návrh Komisie na spoločnú správu o zamestnanosti, v ktorej sa naďalej kladie veľký dôraz na vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv a v ktorej sa integrujú hlavné ciele EÚ do roku 2030 a po prvýkrát národné ciele do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia. VÍTAJÚC celkovú vysokú úroveň ambícií členských štátov pri stanovovaní ich národných cieľov na súčasné desaťročie. VÍTAJÚC skutočnosť, že analýza založená na hlavných ukazovateľoch sociálneho prehľadu zabezpečuje komplexný prehľad o situácii a výzvach členských štátov v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti.
14. PODČIARKUJÚC, že riešenie výziev identifikovaných v spoločnej správe o zamestnanosti prispeje k podpore vzostupnej sociálnej konvergenzie v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv, k dosiahnutiu hlavných cieľov EÚ a národných cieľov do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a k posilneniu úsilia EÚ o dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030.
15. BERÚC NA VEDOMIE politické usmernenia uvedené v spoločnej správe o zamestnanosti zamerané na riešenie kľúčových výziev v súlade s usmerneniami pre politiky zamestnanosti.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

16. VYZÝVA členské štáty, aby vo svojich národných programoch reforiem zohľadnili priority uvedené v ročnom prieskume udržateľného rastu a zistenia spoločnej správy o zamestnanosti a aby zintenzívnili uplatňovanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv s cieľom dosiahnuť hlavné ciele EÚ a národné ciele do roku 2030.
17. Osobitne VYZÝVA členské štáty, aby riešili vplyv vysokých cien energie, a to podľa potreby prostredníctvom dočasných a cielených podporných opatrení zameraných na zraniteľné domácnosti a podniky, a zároveň zachovali stimuly na znižovanie spotreby energie a podporovali prechod na klimaticky neutrálne riešenia a energetickú efektívnosť.
18. VYZÝVA členské štáty, aby uvažovali v širšom horizonte a lepšie monitorovali a analyzovali disponibilitu cenovo dostupného bývania, ktorého nedostatok môže zasiahnuť nielen najzraniteľnejšie skupiny.
19. VYZÝVA členské štáty, aby podporovali vývoj miezd, ktorý zmierňuje stratu kúpnej sily zamestnancov, najmä pracovníkov s nízkymi príjmami, a predchádza zvyšovaniu rizika chudoby a zároveň odráža strednodobý vývoj produktivity a obmedzuje riziko sekundárnych účinkov na infláciu, a to v súlade s vnútroštátnymi postupmi a pri rešpektovaní úlohy a autonómie sociálnych partnerov.
20. VYZÝVA členské štáty, aby pokračovali vo vykonávaní štrukturálnych reforiem a účinných aktívnych politík trhu práce a odbornej prípravy, ako aj zachovávali a zlepšovali primeranosť a udržateľnosť systémov sociálnej ochrany pre všetkých s cieľom posilniť hospodársku a sociálnu odolnosť, a to aj vzhľadom na klesajúci počet obyvateľov v produktívnom veku v súvislosti s demografickými zmenami, znížiť nedostatok zručností a pracovných síl a zabezpečiť spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu. VYZÝVA, aby sa vo väčšej miere využívali posúdenia distribučného vplyvu s cieľom zabrániť možným nepriaznivým sociálnym účinkom.

21. VYZÝVA členské štáty, aby zabezpečili rodovú rovnosť, posilnili účasť žien na trhu práce a riešili rozdiely v odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov. VYZÝVA členské štáty, aby investovali do vysokokvalitnej, cenovo dostupnej a prístupnej dlhodobej starostlivosti, ako aj do služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a podporovali kvalitné zamestnanie, spravodlivé pracovné podmienky a rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom osôb s opatrovateľskými povinnosťami.
22. VYZÝVA členské štáty, aby v plnej miere využívali dostupné finančné prostriedky politiky súdržnosti a pokračovali vo vykonávaní plánov obnovy a odolnosti, a to aj zohľadnením plánu REPowerEU na ďalšie investície s cieľom ukončiť závislosť EÚ od ruských fosílnych palív a urýchliť spravodlivú zelenú transformáciu.
23. VYZÝVA členské štáty, aby do všetkých fáz cyklu európskeho semestra a tvorby politik systematicky, včas a zmysluplne zapájali sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a iné relevantné zainteresované strany, pretože to má zásadný význam pre úspech koordinácie a vykonávania hospodárskej a sociálnej politiky a politiky zamestnanosti.
24. VYZÝVA Komisiu, aby pri určovaní kľúčových výziev v EÚ a v členských štátoch v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti, ktoré sa majú zväžiť v správach o jednotlivých krajinách a odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v spolupráci s členskými štátmi prostredníctvom dialógu a činností mnohostranného dohľadu vychádzala zo spoločnej správy o zamestnanosti a dôkazov zo sociálneho prehľadu, a to popri ďalších analýzach jednotlivých krajín a existujúcich monitorovacích nástrojoch.
25. NABÁDA Komisiu, aby monitorovala zamestnanosť, zručnosti a sociálne aspekty zelenej a digitálnej transformácie najmä v rámci európskeho semestra a zohľadnila pritom aj očakávanú aktualizáciu národných energetických a klimatických plánov.
26. NABÁDA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby pokračovali v práci na mnohostrannom dohľade nad odporúčaniami pre jednotlivé krajiny a výzvami v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti, a to aj prostredníctvom tematických preskúmaní, horizontálnych rokovaní a vzájomného učenia, a aby pritom v prípade potreby spolupracovali s prípravnými orgánmi iných zložení Rady.

27. Vyzýva Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby pokračovali v práci na zlepšovaní existujúcich monitorovacích nástrojov, a to aj s cieľom primerane monitorovať hlavné ciele EÚ a národné ciele do roku 2030 a ďalej rozvíjať rámce referenčného porovnávania.
28. VYZÝVA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby ďalej preskúmali návrh Belgicka a Španielska na možné zavedenie postupu pri sociálnej nerovnováhe v rámci európskeho semestra na základe existujúcich nástrojov.
